

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
Кафедра правознавства**

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з навчальної дисципліни**

**«Господарський процес»
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри
правознавства, протокол № 10
від 31 травня 2016 р.
Зав. кафедри _____ проф. Лаврик Г.В.

Полтава – 2016

Методичні рекомендації для самостійної роботи

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Господарський процес» є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом навчальної дисципліни, засвоєння знань, надбання вмінь та навичок у вільний від аудиторних навчальних занять час. Самостійна робота студента складається із підготовки до семінарських та інших видів занять шляхом виконання усного та письмового домашнього завдання.

У процесі самостійної роботи студенти повторюють й закріплюють той матеріал, що був розібраний з науково-педагогічним працівником на лекційних заняттях, а також опановують окремі програмні питання, що передбачені для самостійного вивчення.

Самостійна робота з підготовки до семінарських занять здійснюється за відповідним планом, що містить до кожної теми перелік програмних питань, які виносяться на обговорення на семінарське заняття.

Спираючись на прослуханий лекційний матеріал, опрацювавши основну і додаткову літературу, ознайомившись із законодавчими і нормативними документами, студенти готують тези своїх виступів, а також, за власним бажанням, можуть обирати тему доповіді, погодивши її з викладачем, для презентації її на семінарі-дискусії. Дана доповідь повинна містити, крім висвітлення самої сутності виявленої студентами проблеми, обґрунтування її актуальності та власні пропозиції щодо її вирішення. Обов'язково доповідь повинна стосуватися теми семінарського заняття, проте вона може охоплювати більш широке коло питань, ніж передбачаються навчальною програмою дисципліни.

Також студенти самостійно виконують *письмові домашні завдання*: вирішують практичні задачі, здійснюють самоконтроль своїх знань за допомогою складання навчальних тестів, розв'язування кросвордів тощо.

З навчальної дисципліни «Господарський процес» студенти виконують **(письмово, з поданням викладачу для перевірки) такі види самостійної роботи:**

1. Ознайомлення з рекомендованими джерелами і літературою до теми з підготовкою опорного конспекту питань для обговорення на семінарському занятті *(студенти мають ґрунтовно опрацювати всі рекомендовані джерела і літературу до теми, письмово скласти опорний конспект питань для обговорення на семінарському*

занятті).

2. Складання термінологічного словника до теми і та підготовка до понятійного диктанту (*термінологічний словник оформлюється рукописно чи у друкованому вигляді*).

3. Розроблення структурно-логічних схем та кросфордів за темами (*структурно-логічні схеми та кросфорди за темами оформлюються рукописно чи у друкованому вигляді*).

4. Виконання тестових завдань (*студентам слід взяти до уваги, що тести поділяються на прості, підвищеної складності та складні. Прості та підвищеної складності тести передбачають одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих, складні – дві або три правильні відповіді*).

5. Вирішення ситуаційних завдань (*відповіді на питання ситуаційного завдання оформлюються рукописно чи у друкованому вигляді з посиланням на відповідні нормативно-правові акти*).

6. Ознайомлення з рекомендованими джерелами і літературою до теми з підготовкою опорного конспекту питань, що передбачені для самостійного опрацювання за темою, (*студенти мають ґрунтовно опрацювати всі рекомендовані джерела і літературу до теми, письмово скласти опорний конспект питань, що передбачені для самостійного опрацювання за темою*).

Однією з форм самостійної роботи є *написання та захист реферату*.

Робота над рефератом складається із наступних етапів: вибір теми на основі тематики, затвердженої кафедрою; накопичення інформаційного матеріалу; підготовка та написання реферату; захист реферату.

Реферат повинен мати наступну структуру:

- план;
- короткий вступ;
- виклад основного змісту теми;
- висновки;
- список використаної літератури.

План – це логічна основа реферату, від нього залежить структура, зміст, логічний зв'язок частин реферату. Розробка плану розпочинається з ознайомлення з відповідною літературою, на основі якої складається попередній план з двох-трьох пунктів. План не слід занадто деталізувати – в ньому даються основні, центральні питання теми в логічній послідовності. Доцільно попередньо складений план реферату узгодити на консультації з викладачем.

Маючи попередній план, необхідно звернутися до бібліографії. Суттєву

допомогу в ознайомленні з бібліографією можуть надати бібліотечні каталоги (алфавітний, предметний), довідкова література (енциклопедії, словники, статистичні збірники), наукова та періодична література (монографії, журнали, газети).

Основному тексту в рефераті передує вступ. У ньому необхідно показати значення, актуальність проблеми, яка розглядається, обґрунтувати вибір теми, сформулювати основну мету, яка буде розкрита в рефераті.

В основній частині роботи велику увагу слід приділити глибокому теоретичному аналізу як теми в цілому, так і окремих її питань, правильно ув'язати теоретичні положення з практикою, розкрити матеріал відповідно до складеного плану.

Виклад основних питань завершується короткими висновками, де узагальнюються найважливіші положення, розглянуті в рефераті.

Реферат повинен бути написаний грамотно, без помилок, повторів, скорочень.

Важливе значення має правильне оформлення реферату. На титульному аркуші необхідно вказати назву вищого навчального закладу, факультету, реферату, групу, своє прізвище та ініціали, прізвище наукового керівника. На наступному аркуші наводиться план реферату з вказаними сторінками відповідних розділів.

Зазначені у тексті цитати повинні відповідати посиланням на джерела, з яких вони наведені, та оформлені таким чином: [1, с. 25], де перша цифра – номер джерела за списком використаної літератури, а друга – номер сторінки. Текст реферату повинен бути набраним на комп'ютері з одного боку аркуша формату А4, шрифт – Times New Roman, розмір – 14, поля: верхнє та нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм, інтервал – 1,5. Кожен розділ плану починається з нової сторінки. Сторінки повинні бути пронумеровані у правому верхньому куті. Обсяг реферату – 12–15 сторінок.

У кінці реферату наводиться список використаної літератури (8–10 джерел), поданої в алфавітному порядку за прізвищем автора, з наведенням назви праці (статті), видавництва, року видання та загальної кількості сторінок з кожного літературного джерела.

Підготовлений реферат захищається на семінарському або індивідуальному занятті. Аргументом для підготовки до захисту реферату є позитивна рецензія наукового керівника, в іншому випадку його необхідно доопрацювати відповідно до даних у ній рекомендацій. Реферат не допускається до захисту, якщо: текст реферату є копіюванням тексту підручника; основні питання не

розкрито або викладено фрагментарно; текст містить помилки; реферат оформлено неправильно.

Підготовка до захисту реферату включає усунення недоліків і помилок, указаних у рецензії, та складання короткого резюме реферату (визначення важливих понять, фактів, формулювання висновків), що буде сприяти закріпленню матеріалу в пам'яті і вільному його викладу під час захисту.

Рекомендована тематика для рефератів:

МОДУЛЬ I. Загальні положення господарського процесуального права.

Тема 1. Поняття господарського процесуального права і господарського процесу.

- 1.Правові і моральні підстави діяльності суду.
- 2.Проблема участі у господарському процесі свідків.
- 3.Ознаки процесуальної господарської форми: нормативність, незаперечність, системність, універсальність.

Тема 2. Організація діяльності господарських судів в Україні. Правовий статус суддів господарських судів України.

- 1.Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист суддів господарських судів.
- 2.Незалежність суддів та правові гарантії їх забезпечення.
- 3.Особливості суддівського самоврядування в Україні.

Тема 3. Досудове врегулювання господарських спорів.

- 1.Тлумачення Конституційного суду України положень щодо досудового врегулювання спорів.
- 2.Досудове врегулювання спорів, що виникають із перевезень.

Тема 4. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.

- 1.Розмежування підвідомчості цивільних, адміністративних і господарських спорів.
- 2.Особливості підвідомчості і підсудності справ за участю іноземних суб'єктів господарювання.
- 3.Правова характеристика справ, які підлягають розглядові в господарському суді.

Тема 5. Учасники господарського процесу.

1. Особливості процесуального правонаступництва.
2. Проблеми господарської процесуальної правосуб'єктності сторін та третіх осіб.

Тема 6. Докази в господарському процесі. Запобіжні заходи.

1. Проблеми показів свідків у господарському процесі.
2. Участь у процесі посадових осіб та інших працівників підприємств, установ, організацій, державних та інших органів.
3. Проблеми об'єктивної істини у господарському процесі.
4. Належність доказів і допустимість засобів доказування.

Тема 7. Судові витрати та процесуальні строки.

1. Особливості визначення розміру сум, що підлягають сплаті за проведення судової експертизи та послуги перекладача.
2. Встановлення та обчислення процесуальних строків.

МОДУЛЬ II. Стадії господарського процесу.

Тема 8. Позовне провадження і підстави його порушення у господарських судах.

1. Дії учасників процесу по підготовці справи до судового розгляду.
2. Правові наслідки порушення справи в суді.

Тема 9. Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції.

1. Особливості відмови позивача від позову.
2. Особливості визнання позову відповідачем.
3. Особливості мирової угоди сторін у господарському процесі.

Тема 10. Рішення, ухвала, постанова господарського суду.

1. Поняття, суть і значення судового рішення.
2. Судове рішення – акт правосуддя.

Тема 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку .

1. Право апеляційного оскарження.
2. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Строки розгляду апеляційної скарги (подання).

3. Апеляційні скарги на ухвали місцевого господарського суду.

Тема 12. Перегляд судових рішень у касаційному порядку.

1. Повноваження Верховного суду України при перегляді у касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
2. Обов'язковість вказівок, що містяться у постанові Верховного суду України.

Тема 13. Перегляд рішення, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами. Виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду.

1. Оскарження дій чи бездіяльності органів Державної виконавчої служби.
2. Наказ господарського суду і пред'явлення його для виконання.

МОДУЛЬ III. Провадження за окремими категоріями справ.

Тема 14. Особливості розгляду справ про банкрутство.

1. Судові процедури банкрутства, що застосовуються до боржника.
2. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.
3. Світова практика у справах, про визнання банкрутом.

Тема 15. Розгляд господарських спорів третейським судом.

1. Загальні третейські суди.
2. Постійно діючі третейські суди.
3. Спеціальні третейські суди

Тема 16. Провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.

1. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.
2. Виконання доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів.
3. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України.

Тема 17. Міжнародно-правові проблеми вирішення господарських (економічних) спорів.

1. Міжнародні регламенти про арбітраж.
2. Міжнародні правові проблеми співробітництва у вирішенні економічних спорів.

Завдання для самостійної роботи

МОДУЛЬ I. Загальні положення господарського процесуального права.

Тема 1. Поняття господарського процесуального права і господарського процесу.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Підстави виникнення господарських процесуальних правовідносин. Елементи господарських процесуальних правовідносин.
2. Суд, як обов'язковий суб'єкт господарських процесуальних правовідносин.
3. Суди першої та другої інстанції. Склад суду. Правове положення суду.
4. Роль суду в господарському процесі.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Елементи господарських процесуальних правовідносин».

4. Виконати тестові завдання:

1. Система правових норм, що регулюють своїм особливим методом певну сферу якісно однорідних суспільних відносин – це:

а) інститут права;

б) галузь права;

в) система права;

г) правова система.

2. Серед наведених нижче найширшим є поняття:
- а) торгівельної діяльності;
 - б) підприємницької діяльності;
 - в) господарської діяльності;**
 - г) комерційної діяльності.
3. Господарське процесуальне право – це:
- а) лише навчальна дисципліна;
 - б) лише наука;
 - в) наука, галузь права та навчальна дисципліна;**
 - г) методика викладання права.
4. Учасниками відносин у сфері господарювання є:
- а) суб'єкти преференцій;
 - б) посадові особи органів державної влади;
 - в) особи, що володіють корпоративними правами;**
 - г) громадяни – учасники господарського договору.
5. Господарський процесуальний кодекс України було прийнято у:
- а) 2015 р.;
 - б) 1998 р.;
 - в) 1991 р.;**
 - г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

У Львівському національному університеті ім. І. Франка проходила міжнародна науково-практична конференція. У ході її роботи розпочалася дискусія. Професор К. стверджував, що господарське процесуальне право є самостійною галуззю права, яка не має нічого спільного з іншими галузями. Професор Б. це категорично заперечував.

Хто з науковців помиляється?

Аргументуйте Вашу точку зору.

Джерела і література:

№№ 1-13, 91-97, 100-101, 108, 111-113, 126, 157, 174.

**Тема 2. Організація діяльності господарських судів в Україні.
Правовий статус суддів господарських судів України.**

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Місцеві господарські суди: склад та компетенція.
2. Апеляційні господарські суди: склад та компетенція.
3. Вищий господарський суд в Україні: склад та компетенція.
4. Науково-консультативна рада при Вищому господарському суді України.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Класти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Права та обов'язків суддів».

4. Виконати тестові завдання:

1. Розгляд справ за заявами органів Антимонопольного комітету України з питань, віднесених законодавчими актами до його компетенції, здійснюється:

а) адміністративними судами;

б) господарськими судами;

в) Конституційним Судом України;

г) Міністерством фінансів України.

2. За загальним правилом спір має бути вирішено господарським судом у строк, який не перевищує від дня одержання позовної заяви:

а) 2 місяців;

б) 3 місяців;

в) 4 місяців;

г) 6 місяців.

3. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2010 р.;

г) 2013 р.

4. Цивільний кодекс України було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2003 р.;

г) 2013 р.

5. Указ Президента України «Питання мережі господарських судів України» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 2010 р.;

в) 2003 р.;

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Унаслідок невдалої підприємницької діяльності громадянин-підприємець Швидкий О.К. має намір подати до Вищого господарського суду України заяву про визнання його банкрутом і звернувся до Вас за юридичною допомогою.

Проаналізуйте дану ситуацію та дайте відповідь із посиланням на чинне законодавство.

Джерела і література:

№№ 1-13,15, 35,40, 91-97, 108, 111-113, 116.

Тема 3. Досудове врегулювання господарських спорів.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Претензія. Форма та порядок пред'явлення претензії.
2. Порядок і строки розгляду претензії.
3. Повідомлення заявника про результати розгляду претензії. Зміст повідомлення.
4. Відповідальність за порушення строків розгляду претензій або ненадіслання відповіді на претензію.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Форми досудового врегулювання спору».

4. Виконати тестові завдання:

1. Постанову Вищого господарського суду «Про розірвання договору оренди» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 2008 р.;

в) 2007 р.;

г) 2013 р.

2. Претензія розглядається:

а) в місячний строк, який обчислюється з дня одержання претензії;

б) в двохмісячний строк, який обчислюється з дня одержання претензії;

в) в трьохмісячний строк, який обчислюється з дня одержання претензії;

г) в шестимісячний строк, який обчислюється з дня одержання претензії.

3. Постанову Вищого господарського суду «Про розірвання договору купівлі - продажу» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 2007 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

4. Підприємства та організації, що порушили майнові права і законні інтереси інших підприємств та організацій, зобов'язані поновити їх:

а) після пред'явлення претензії;

б) за приписом місцевих органів самоврядування;

в) не чекаючи пред'явлення претензії;

г) на власний розсуд.

5. Постанову Вищого господарського суду «Про розірвання договору та стягнення коштів» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Створене членами трудового колективу Проектного інституту «Водпром», який є у державній власності, ТОВ «Водні ресурси», укладаючи договір оренди цілісного майнового комплексу «Водпрому», керувалося ст.10 Господарського процесуального кодексу України, яка встановлює загальний порядок укладення господарського договору. Унаслідок цього орендодавцем було відмовлено ТОВ «Водні ресурси» в укладенні договору оренди. Зазначене ТОВ звернулося до господарського суду з позовом до

Проектного інституту «Водпром» про спонукання до укладення договору оренди.

Яке рішення має винести господарський суд?

Проаналізуйте дану ситуацію та дайте відповідь із посиланням на чинне законодавство.

Джерела і література:

№№ 1-13, 91-97, 108, 111-113, 171, 173.

Тема 4. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Основні критерії розмежування підвідомчості спорів.
2. Загальна характеристика справ, які підлягають розглядові в господарському суді.
3. Види територіальної підсудності. Загальна територіальна підсудність. Виключна територіальна підсудність.
4. Передача справ з одного господарського суду до іншого. Обставини, які впливають на передачу позовних матеріалів або справи за підсудністю.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Види підвідомчості матеріально-правових справ, які підлягають розгляду та вирішенню в порядку господарського судочинства».

4. Виконати тестові завдання:

1. Інформаційний лист Вищого господарського суду «Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам» № 01-8/ 1281 було прийнято у:

- а) 2015 р.;
- б) 1998 р.;

в) 2004 р.;

г) **2005 р.**

2. Справи у спорах про порушення майнових прав інтелектуальної власності розглядаються господарським судом:

а) згідно рішення місцевої адміністрації;

б) за місцем знаходження відповідача;

в) за місцем знаходження позивача;

г) **за місцем вчинення порушення.**

3. Справи, що виникають з корпоративних відносин у спорах між юридичною особою та її учасниками (засновниками, акціонерами, членами), у тому числі учасником, який вибув, а також між учасниками (засновниками, акціонерами, членами) юридичної особи, пов'язаними із створенням, діяльністю, управлінням та припиненням діяльності такої особи, крім трудових спорів:

а) **підвідомчі господарським судам;**

б) не підвідомчі господарським судам;

в) підвідомчі деколи господарським судам;

г) підвідомчі господарським судам згідно рішення місцевої адміністрації.

4. Справи у спорах щодо обліку прав на цінні папери:

а) **підвідомчі господарським судам;**

б) підвідомчі адміністративним судам;

в) підвідомчі деколи господарським судам;

г) підвідомчі господарським судам згідно рішення місцевої адміністрації.

5. Інформаційний лист Вищого господарського суду «Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам» № 01-8/534 було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) **2004 р.;**

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Приватне підприємство, що знаходиться у м. Полтава уклало договір з іноземним підприємством (Чехія) про поставку товару. При цьому в договорі сторони обумовили, що в разі виникнення спору, він буде вирішуватися в Україні, а саме Господарським судом Полтавської області. Після перерахування всієї суми українською

стороною, чеська сторона поставила товар вчасно, відповідно до умов договору, однак меншою кількістю). Надіславши лист контрагентові з проханням протягом 3 тижнів поставити недопоставлену продукцію і не отримавши ні відповіді, ні товару ПП звернулося з позовом до Господарського суду Полтавської області

Однак, господарський суд відмовив в прийнятті позовної заяви мотивуючи це тим, що позови до відповідачів місцезнаходження яких за межами України не приймають господарськими судами України.

Чи правильно вчинив суд?

Дайте відповідь із посиланням на чинне законодавство України

Джерела і література:

№№ 1-13, 68, 69, 91-97, 108, 111-113, 171, 173.

Тема 5. Учасники господарського процесу.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття сторін та третіх осіб у господарському процесі і їх основні риси. Види сторін та третіх осіб у господарському процесі.
2. Поняття належної та неналежної сторони. Проблеми неналежного позивача в господарському процесі. Умови і порядок заміни неналежного відповідача.
3. Участь прокурора у розгляді справ.
4. Правове положення посадових осіб, інших працівників підприємств, установ, організацій, державних та інших органів.
5. Участь у судовому процесі судового експерта.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Види сторін та третіх осіб у господарському процесі».

4. Виконати тестові завдання:

1. Закон України «Про прокуратуру» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 2014 р.;

в) 2007 р.;

г) 2013 р.

2. Сторонами в судовому процесі є:

а) позивач і відповідач;

б) позивач і відповідач та прокурор;

в) позивач і відповідач та суддя;

г) позивач і відповідач та треті особи.

3. Роз'яснення Президії Вищого господарського суду «Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 2002 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

4. Про залучення іншого відповідача чи заміну неналежного відповідача:

а) приймається рішення;

б) приймається припис;

в) виноситься ухвала;

г) приймається постанова.

5. Інформаційний лист Вищого господарського суду «Про практику Верховного Суду України щодо участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2004 р.;

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Філія ПрАТ «Ворскла» подала позов до ТОВ «Смарагд» про стягнення збитків, завданих несвоєчасним виконанням договору поставки, укладеного між ПрАТ і ТОВ. На початку судового засідання відповідач заявив, що філія не має права виступати в господарському суді в якості представника ПрАТ «Ворскла», оскільки його повноваження на ведення справи не підтвержені відповідними документами. Тому, господарський суд повинен припинити провадження по справі. Позивач проти цього заперечував, посилаючись на те, що довіреності на здійснення повноважень позивача в гос-

подарському процесі, виданої директором ПрАТ «Ворскла» достатньо для ведення справи в суді.

Яке рішення має винести господарський суд?

Проаналізуйте дану ситуацію та дайте відповідь із посиланням на чинне законодавство.

Джерела і література:

№№ 1-13, 91-97, 108, 111-113, 144, 166.

Тема 6. Докази в господарському процесі. Запобіжні заходи.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття предмету доказування. Визначення предмету доказування по конкретних справах. Факти, які не підлягають доказуванню. Обов'язок доказування і подання доказів. Розподіл між сторонами обов'язку по доказуванні.
2. Роль суду по витребуванні доказів.
3. Призначення і проведення судової експертизи. Висновок судового експерта.
4. Письмові докази. Речові докази. Висновки експертизи.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Види доказів у господарському процесі».

4. Виконати тестові завдання:

1. Ніякі докази не мають для господарського суду:

а) істинності;

б) заздалегідь встановленої сили;

в) правомірності;

г) нетолерантності.

2. За результатами огляду та дослідження доказів:

а) приймається рішення;

б) приймається припис;

в) складається протокол;

г) приймається постанова.

3. Закон України «Про судову експертизу» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 1994 р.;

г) 2013 р.

4. Письмові докази подаються:

а) в оригіналі або в належним чином засвідченій копії;

б) лише в оригіналі;

в) лише в належним чином засвідченій копії;

г) на розсуд сторін.

5. Постанову Пленуму Верховного Суду України «Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1997 р.;

в) 2003 р.;

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

ТОВ «Фіаніт» надійшли товари згідно договору поставки від ТОВ «Прогрес». Торгово-промислова палата України від виконання заявки ТОВ на проведення експертизи якості товарів відмовилася. Акт експертизи був складений за участю представника приватного підприємства «Гарант» та при розгляді спору в господарському суді використаний позивачем як один із видів доказів правомірності своїх вимог.

Чи має такий акт доказову силу?

Дайте відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 33-34, 58, 84, 91-97, 102, 108, 111-113, 148, 153.

Тема 7. Судові витрати та процесуальні строки.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Ціна позову, порядок визначення ціни позову.

2. Визначення розміру та порядок сплати державного мита. Звільнення від сплати державного мита. Повернення державного мита.
3. Встановлення та обчислення процесуальних строків
4. Закінчення процесуальних строків, процесуальні наслідки пропущення строків.
5. Зупинення процесуальних строків. Поновлення і продовження процесуальних строків.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Види господарських процесуальних строків».

4. Виконати тестові завдання:

1. Постанову Вищого господарського суду «Про стягнення коштів» № 13/99 було прийнято у:

- а) 2015 р.;
- б) 1998 р.;
- в) 2008 р.;**
- г) 2013 р.

2. Постанову Вищого господарського суду «Про стягнення коштів» № 4/372 було прийнято у:

- а) 2015 р.;
- б) 1998 р.;
- в) 2008 р.;**
- г) 2013 р.

3. Закон України «Про судовий збір» було прийнято у:

- а) 2011 р.;**
- б) 1998 р.;
- в) 2004 р.;
- г) 2013 р.

4. Декрет Кабінету Міністрів України «Про державне мито» було прийнято у:

- а) 1993 р.;**
- б) 1998 р.;
- в) 2004 р.;

г) 2013 р.

5. Інформаційний лист Вищого господарського суду «Про практику Верховного Суду України щодо сплати державного мита витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2004 р.;

г) 2013 р.

5. Virшити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Антимонопольного комітет України подав позов до ПП «Топаз» про стягнення 370 000 грн. штрафу, накладеного у зв'язку з порушенням останнім антимонопольного законодавства України.

Чи справляється в даному випадку судовий збір?

Якщо так, то в яких розмірах?

Дайте відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 70, 82-83, 91-97, 105,108, 111-113.

МОДУЛЬ II. Стадії господарського процесу.

Тема 8. Позовне провадження і підстави його порушення у господарських судах.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття позову. Елементи позову. Види позовів. Позовна заява і її реквізити. Об'єднання позовних вимог. Документи, які додаються до позовної заяви.
2. Захист відповідача проти позову. Відзив на позовну заяву. Зустрічний позов.
3. Прийняття позовної заяви. Відмова в прийнятті позовної заяви. Підстави для відмови в прийнятті позовної заяви. Повернення позовної заяви. Підстави для повернення позовної заяви. Правові наслідки відмови та повернення позовної заяви.

4. Забезпечення позову. Мета забезпечення позову. Підстави для забезпечення позову. Способи забезпечення позову. Скасування забезпечення позову.
5. Дії учасників процесу по підготовці справи до судового розгляду.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Види позовів».

4. Виконати тестові завдання:

1. Позовна заява подається до господарського суду:

а) в усній чи письмовій формі;

б) в довільній формі;

в) в письмовій формі;

г) у формі за згодою сторін.

2. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання недійсними установчих документів» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

3. Зустрічний позов повинен бути:

а) в усній чи письмовій формі;

б) взаємно не пов'язаний з первісним;

в) взаємно пов'язаний з первісним;

г) взаємно пов'язаний з наступним.

4. До відзиву, підписаного представником відповідача, додається:

а) **довіреність чи інший документ, що підтверджує повноваження представника відповідача;**

б) копія паспорту відповідача;

в) документи про несудимість;

г) документи на розсуд сторін.

5. Інформаційний лист Вищого господарського суду «Про деякі питання практики застосування у вирішенні спорів окремих норм процесуального права» було прийнято у:

а) 2015 р.;

- б) 1998 р.;
- в) 2007 р.;**
- г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Визначить вид позову та його елементи:

ПрАТ «Галоген» звернулося з позовом про стягнення з ТОВ «Керамзіт» грошової заборгованості за договором поставки;

ТОВ «Краса» звернулося з позовом про визнання недійсним наказу Державно-іфіскальної служби;

ПАТ «Ганзаніт» з позовом про визнання договору з ПП «Лакшмі» недійсним.

Аргументуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 28-29, 57, 91-97, 108, 111-113, 131 .

Тема 9. Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Строк вирішення спору. Вирішення спору при неподанні відзиву на позовну заяву і витребування господарським судом матеріалів.
2. Відкладення розгляду справи, перерва в засіданні.
3. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем, мирова угода сторін.
4. Зупинення провадження у справі та його поновлення. Припинення провадження у справі. Залишення позову без розгляду.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Права учасників господарського процесу».

4. Виконати тестові завдання:

1. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання недійсними договорів гарантії, іпотеки, застави» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

2. Спір про стягнення заборгованості за опротестованим векселем має бути вирішено господарським судом у строк:

а) за згодою сторін;

б) не більше двох місяців від дня одержання позовної заяви;

в) не більше одного місяця від дня одержання позовної заяви;

г) не більше двох місяців від дня одержання позовної заяви.

3. Спір має бути вирішено господарським судом у строк:

а) за згодою сторін;

б) не більше двох місяців від дня одержання позовної заяви;

г) не більше двох місяців від дня одержання позовної заяви.

4. Мирова угода може стосуватися:

а) **лише прав і обов'язків сторін щодо предмету позову;**

б) лише обов'язків сторін щодо предмету позову;

в) лише прав сторін щодо предмету позову;

г) прав на розсуд сторін.

5. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання недійсними установчих документів, запису про проведення державної реєстрації та припинення юридичної особи» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2010 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Позивач ПП «Рубін» не надав до судового засідання додаткових доказів, які вказані в ухвалі господарського суду, в зв'язку з чим заявив клопотання про відкладання розгляду справи. Господарський суд дане клопотання ПП «Рубін» не задовольнив та продовжив розгляд справи по суті.

Чи правомірно вчинив господарський суд?

В яких випадках відбувається відкладання розгляду справи?

Обґрунтуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№-13, 47, 54, 71, 91-97, 108, 111-113, 162 .

Тема 10. Рішення, ухвала, постанова господарського суду.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Зміст судового рішення та його елементи. Вимоги яким повинно відповідати рішення.
2. Порядок прийняття рішення господарського суду. Повноваження суду при прийнятті рішення. Оголошення рішення. Набрання рішенням законної сили. Усунення недоліків судового рішення судом, який його постановив.
3. Додаткове рішення. Роз'яснення і виправлення рішення. Підстави для постановлення додаткового рішення та роз'яснення і виправлення рішення.
4. Повідомлення господарського суду. Протоколи.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Зміст судового рішення та його елементи».

4. Виконати тестові завдання:

1. Постанову Вищого господарського суду «Про зміну способу виконання рішення» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

2. Повне рішення повинно бути складено:

а) у строк не більше шести днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення;

б) у строк не більше трьох днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення;

в) у строк не більше п'яти днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення;

г) у строк не більше десяти днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення.

3. Постанову Вищого господарського суду «Про стягнення боргу, неустойки, суми коштів за прострочення виконання боржником грошового зобов'язання» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

4. Рішення господарського суду ухвалюється:

а) іменем України;

б) іменем судді;

в) іменем влади;

г) іменем Президента.

5. Лист Національного банку України «Про виконання рішень господарських судів» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2003 р.;

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

В засіданні Господарського суду Полтавської області у справі про банкрутство ПП «Акція» боржник заявив, що відкликає свою заяву та вимагає провадження по справі припинити. Господарський суд виніс ухвалу про залишення позову без розгляду.

Дайте оцінку діям боржника та господарського суду.

Чи мав господарський суд прийняти рішення з цього приводу?

Обґрунтуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 35, 60, 80-81, 91-97, 108, 111-114.

Тема 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Форма і зміст апеляційної скарги (подання).
2. Надсилання копії апеляційної скарги та відзив на апеляційну скаргу (подання). Повернення апеляційної скарги (подання). Прийняття апеляційної скарги (подання).
3. Правові наслідки звернення з апеляційною скаргою (поданням).
4. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Строки розгляду апеляційної скарги (подання).
5. Постанова апеляційної інстанції.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Повноваження апеляційної інстанції».

4. Виконати тестові завдання:

1. Постанову Вищого господарського суду «Про зобов'язання узгодити межі землекористування та підписати акт встановлення та узгодження меж земельної ділянки» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

2. Апеляційна скарга подається на рішення місцевого господарського суду:

а) у строк не більше шести днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення;

б) у строк не більше трьох днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення;

в) протягом десяти днів з дня їх оголошення місцевим господарським судом;

г) протягом двадцяти днів з дня їх оголошення місцевим господарським судом.

3. Постанову Вищого господарського суду «Про деякі питання судової практики застосування Статуту залізниць України, інших норм транспортного законодавства» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

4. Апеляційна скарга подається на ухвалу місцевого господарського суду:

а) у строк не більше шести днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення;

б) у строк не більше трьох днів з дня проголошення вступної і резолютивної частини рішення;

в) протягом десяти днів з дня їх оголошення місцевим господарським судом;

г) **протягом п'яти днів з дня їх оголошення місцевим господарським судом.**

5. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання права власності» було прийнято у:

а) 2005 р.;

б) 1998 р.;

в) 2008 р.;

г) 2003 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Чи допускається апеляційне оскарження наступних ухвал господарського суду першої інстанції:

про відмову у прийнятті позовної заяви;

про припинення провадження по справі;

про передачу справи з одного господарського суду до іншого;

Вкажіть процесуальні наслідки відміни вищевказаних ухвал апеляційним судом.

Обґрунтуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 91-97, 108, 111-113, 171, 173.

Тема 12. Перегляд судових рішень у касаційному порядку.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Порядок подання касаційної скарги (подання). Строк подання касаційної скарги (подання). Форма і зміст касаційної скарги (подання). Надсилання касаційної скарги (подання) сторонам у справі.
2. Відзив на касаційну скаргу (подання). Повернення касаційної скарги (подання). Прийняття касаційної скарги (подання). Відмова від касаційної скарги (подання).
3. Право касаційного оскарження постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.
4. Порядок перегляду в касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Порядок перегляду в касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України».

4. Виконати тестові завдання:

1. Касаційна скарга може бути подана:

а) за згодою сторін;

б) протягом двадцяти днів з дня набрання судовим рішенням апеляційного господарського суду законної сили;

в) протягом десяти днів з дня набрання судовим рішенням апеляційного господарського суду законної сили;

г) за рішенням судді.

2. Постанову Вищого господарського суду «Про стягнення збитків у вигляді упущеної вигоди» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 2001 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

3. Відсутність відзиву на касаційну скаргу:

а) в окремих випадках перешкоджає перегляду судового рішення, що оскаржується;

б) перешкоджає перегляду судового рішення, що оскаржується;

в) не перешкоджає перегляду судового рішення, що оскаржується;

г) перешкоджає за згодою сторін перегляду судового рішення, що оскаржується.

4. У касаційній інстанції:

- а) **не приймаються і не розглядаються вимоги, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції;**
- б) приймаються і розглядаються вимоги, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції;
- в) приймаються але не розглядаються вимоги, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції;
- г) приймаються за згодою сторін вимоги, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції.

5. Постанову Вищого господарського суду «Про усунення перешкод в здійсненні підприємницької діяльності» було прийнято у:

- а) 2007 р.;
- б) 2001 р.;
- в) 2008 р.;**
- г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Приватний підприємець Орсенко Р.Л., отримавши негативне для себе рішення у справі за договором поставки Господарського суду Полтавської заявив, що подає касаційну скаргу до Вищого господарського суду України.

Дайте юридичну оцінку діям Орсенко Р.Л.

Аргументуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№1-13, 91-97, 108, 111-113, 141, 171, 173 .

Тема 13. Перегляд рішення, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами. Виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду (семінарське заняття РНП з навчальної дисципліни не передбачено).

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Порядок і строк подання заяви (внесення подання) про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.

2. Прийняття заяви (подання) про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами.
3. Зміст наказу, строк для пред'явлення наказу до виконання. Повноваження пропущеного строку для пред'явлення наказу до виконання. Видача дублікату наказу.
4. Відстрочка або розстрочка виконання рішення, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови. Зупинення виконання судового рішення.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами».

4. Виконати тестові завдання:

1. Про прийняття заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами господарський суд виносить:

а) постанову;

б) ухвалу;

в) апеляцію;

г) рішення.

2. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання недійсним розпорядження відповідача щодо відміни реєстраційних документів на морський транспортний засіб та зобов'язання відповідача відновити запис у Державному судновому реєстрі України» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 2001 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

3. Про повернення заяви за нововиявленими обставинами господарський суд виносить:

а) постанову;

б) ухвалу;

в) апеляцію;

г) рішення.

4. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання недійсними установчих документів, запису про проведення державної реєстрації та припинення юридичної особи» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 2001 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

5. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання недійсними біржових торгів та визнання недійсним договору» було прийнято у:

а) 2007 р.;

б) 2001 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Господарський суд Полтавської області розглянув позовну заяву ТОВ «Перемога» до ПП «МАР» про стягнення 700 тис. гривень через нестачу отриманої продукції. Своїм рішенням господарський суд поклав відповідальність на вантажовідправника та стягнув вказану суму.

Після вступу в законну силу рішення господарського суду, судом загальної юрисдикції був винесений вирок громадянам Г., В. та Б., працівникам станції Полтава-Київська, які були притягнені до кримінальної відповідальності за розкрадання з вагону продукції, відправленої ПП «МАР».

Чи є підстави для перегляду рішення за нововиявленими обставинами?

Обґрунтуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 91-97, 108, 111-113, 106, 171, 173.

МОДУЛЬ III. Проведення за окремими категоріями справ.

Тема 14. Особливості розгляду справ про банкрутство.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Підвідомчість і підсудність справ про банкрутство. Сторони та інші учасники процедури банкрутства.
2. Заходи щодо забезпечення інтересів кредиторів. Виявлення кредиторів і санаторів. Скликання зборів кредиторів і формування комітету кредиторів.
3. Розпорядження майном боржника. Санація. Ліквідаційна процедура. Мирова угода.
4. Прийняття рішення про санацію. Прийняття рішення про визнання боржника банкрутом.
5. Оголошення банкрутом і його наслідки. Майно, на яке звертається стягнення.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Судові процедури банкрутства, що застосовуються до боржника».

4. Виконати тестові завдання:

1. Банкрутом не може бути визнано:

- а) товариство з обмеженою відповідальністю;
- б) приватне акціонерне товариство;

в) казенне підприємство;

г) виробничий кооператив.

2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» діє в редакції:

а) 2007 р.;

б) 2011 р.;

в) 2008 р.;

г) 2013 р.

3. Проведення у справах про банкрутство здійснюється:

а) інколи адміністративним судом;

б) господарським судом;

в) судом загальної юрисдикції;

г) інколи Конституційним Судом України.

4. Щодо боржника може застосовуватися така судова процедура

банкрутства:

- а) санація;**
- б) дерегуляція;
- в) поділ;
- г) злиття.

5. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання банкрутом» було прийнято у:

- а) 2007 р.;
- б) 2001 р.;
- в) 2008 р.;**
- г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Державне підприємство «Вугілляпром», не маючи можливості (через відсутність коштів) впродовж останнього півріччя розплатитися зі своїми кредиторами, а також у зв'язку з відмовою міністерства, до відання якого входить це підприємство, надати останньому фінансову допомогу, звернулося до господарського суду із заявою про порушення відносно підприємства справи про банкрутство. До заяви були додані: копії установчих документів підприємства, балансовий звіт за останній фінансово-господарський рік, перелік кредиторів підприємства.

Який сенс підприємству-боржнику виступати ініціатором порушення відносно себе справи про банкрутство?

Які фактичні підстави для порушення справи про банкрутство?

Які документи в цьому разі мають бути подані разом із заявою?

Які судові процедури можуть бути застосовані до підприємства-боржника?

Які особливості провадження у справі про визнання банкрутом державного підприємства?

Обґрунтуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13,17, 91-97, 108, 111-113, 122, 126.

Тема 15. Розгляд господарських спорів третейським судом.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Національні та міжнародні третейські суди.
2. Загальні та спеціальні третейські суди.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Види третейських судів».

4. Виконати тестові завдання:

1. Спір може бути переданий на розгляд третейського суду:

- а) за наявності між сторонами третейської угоди;**
- б) за наявності між сторонами договору страхування;
- в) лише казенним підприємством;
- г) лише виробничим кооперативом.

2. Закон України «Про третейські суди» було прийнято у:

- а) 2007 р.;
- б) 2004 р.;**
- в) 2008 р.;
- г) 2013 р.

3. Третейські суди:

- а) не є юридичними особами;
- б) є юридичними особами;**
- в) є філіями судів загальної юрисдикції;
- г) є державними установами.

4. В Україні можуть утворюватися й діяти:

- а) постійно діючі третейські суди та третейські суди для вирішення конкретного спору;**
- б) лише постійно діючі третейські суди;
- в) лише третейські суди для вирішення конкретного спору;
- г) уніфіковані третейські суди.

5. Постанову Вищого господарського суду «Про визнання неправомірними дій та спонукання виконати певні дії» було прийнято у:

- а) 2007 р.;
- б) 2001 р.;
- в) 2008 р.;**
- г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Приватний підприємець Бобрін В.В. вирішив оскаржити розпорядження голови місцевої державної адміністрації і заявив, що подає відповідний позов до третейського суду.

Дайте юридичну оцінку діям Бобріна В.В.

Аргументуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 48, 91-97, 108, 111-113, 171, 173.

Тема 16. Провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Підсудність судам справ за участю іноземних суб'єктів господарювання.
2. Звернення господарських судів із судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави.
3. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Процесуальні права і обов'язки іноземних суб'єктів господарювання».

4. Виконати тестові завдання:

1. Підсудність справ за участю іноземних суб'єктів господарювання визначається:

а) адміністративними судами;

б) законом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України;

в) Конституційним Судом України;

г) Міністерством зовнішніх справ України.

2. У судовому дорученні про надання правової допомоги не зазначається:

а) фізіологічні дані особи;

б) назва суду, що розглядає справу;

в) чіткий перелік процесуальних дій, що належить вчинити;

г) процесуальне становище осіб, стосовно яких необхідно вчинити процесуальні дії.

3. Закон України «Про міжнародні договори України» було прийнято у:

а) 2015 р.;

б) 1998 р.;

в) 2010 р.;

г) 2004 р.

4. Роз'яснення Вищого господарського суду «Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій» було прийнято у:

а) 2002 р.;

б) 1998 р.;

в) 2003 р.;

г) 2013 р.

5. Закон України «Про міжнародне приватне право» було прийнято у:

а) 2005 р.;

б) 2010 р.;

в) 2003 р.;

г) 2013 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

Серед фахівців у місцевій державній адміністрації виникла дискусія, чи іноземні суб'єкти господарювання мають такі ж самі процесуальні права і обов'язки, що і суб'єкти господарювання України. Думки фахівців розділилися.

Дайте юридичну оцінку ситуації.

Аргументуйте свою відповідь із посиланням на чинне законодавство України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 55, 91-97, 108, 111-113, 171, 173.

Тема 17. Міжнародно-правові проблеми вирішення господарських (економічних) спорів.

Самостійна робота

Питання для самостійного опрацювання

1. Арбітражний розгляд.
2. Законодавство, що застосовується при вирішенні зовнішньоекономічних комерційних спорів.
3. Співробітництво та взаємодопомога господарських судів різних держав.
4. Угода між державами СНД з правових питань.

Завдання для самостійної роботи та самоконтролю знань:

1. Ознайомитися з рекомендованими джерелами і літературою до теми та підготувати опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті.

2. Скласти термінологічний словник до теми і підготуватися до понятійного диктанту.

3. Розробити структурно-логічну схему «Виконання арбітражних рішень».

4. Виконати тестові завдання:

1. Угода сторін про передачу до арбітражу всіх або певних спорів, які виникли або можуть виникнути між ними в зв'язку з будь-якими конкретними правовідносинами, незалежно від того, мають вони договірний характер чи ні – це:

а) демпінгова угода;

б) арбітражна угода;

в) ухвала арбітражного суду;

г) ухвала третейського суду.

2. Жодна особа не може бути позбавлена права виступати арбітром через її громадянство:

а) якщо сторони не домовились про інше;

б) якщо не заперечує суд, що розглядає справу;

в) якщо присутній чіткий перелік процесуальних дій, що належить вчинити;

г) якщо не заперечує місцева влада .

3. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» було прийнято у:

а) 1994 р.;

б) 1998 р.;

в) 2010 р.;

г) 2004 р.

4. «Угоду про порядок взаємного виконання рішень арбітражних, господарських та економічних судів на територіях держав-учасниць Співдружності» було прийнято у:

а) 2002 р.;

б) 1998 р.;

в) 2003 р.;

г) 2013 р.

5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» було прийнято у:

а) 2005 р.;

б) 2010 р.;

в) 2003 р.;

г) 2001 р.

5. Вирішити ситуаційне завдання:

Ситуаційне завдання № 1

ПрАТ «Прогрес» (zareestrowane в Україні) уклало договір щодо поставки мінеральних добрив французькій сільськогосподарській фірмі. Після цього «Прогрес» звернулося до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України з метою одержання разової ліцензії на поставку добрив, але отримала відмову, мотивовану тим, що на такі операції була встановлена квота і на даний момент вона вичерпана. ПрАТ «Прогрес» вирішило звернутися з позовом до Міжнародного комерційного арбітражу.

Проаналізуйте ситуацію відповідно до чинного законодавства України.

Джерела і література:

№№ 1-13, 91-97, 108, 104, 111-113, 115, 132, 135.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ, ОСНОВНОЇ ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЛІТЕРАТУРИ

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
3. Цивільний кодекс України 16.01.2003 № 435-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40. – Ст. 492.
5. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України в редакції від 22.12.2011 № 4212-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 32-33. – Ст. 413.
6. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 14. – Ст. 87.
7. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 № 4002-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 198.
8. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.
9. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.
10. Про виконавче провадження: Закон України від 21.04.1999 № 606-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 24. – Ст. 207.
11. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
12. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41-45. – Ст. 529.

14. Угода про порядок взаємного виконання рішень арбітражних, господарських та економічних судів на територіях держав-учасниць Співдружності: Угода, Міжнародний документ СНД, від 06.03.1998. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/997_404
15. Питання мережі господарських судів України: Указ Президента України від 12.08.2010 № 811 / 2010 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 62. – Ст. 2161.
16. Про державне мито: Декрет Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 16-2004 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 113.
17. Про визнання банкрутом: Постанова Вищого господарського суду від 22.01.2008 № 01/5000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v5000600-08>
18. Про визнання договору застави таким, що втратив чинність: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 9/669/06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v_669600-07
19. Про визнання недійсним договору оренди, додаткових угод до нього та виселення: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 16-8-6-30-9/336-05-9443 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v9443600-08>
20. Про визнання недійсним договору страхування: Постанова Вищого господарського суду від 06.02.2008 № 21/206-07-6894 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v6894600-08>
21. Про визнання недійсним договору, зобов'язання повернути майно, зобов'язання скасувати реєстрацію права власності: Постанова Вищого господарського суду від 04.02.2008 № 44/168пд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v168_600-08
22. Про визнання недійсним приймально-здавального акту та стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 8/213/06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_213600-07
23. Про визнання недійсним розпорядження відповідача щодо відміни реєстраційних документів на морський транспортний засіб та зобов'язання відповідача відновити запис у Державному судовому реєстрі України: Постанова Вищого господарського

- суду від 15.01.2008 № 3/360 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_360600-08
24. Про визнання недійсними біржових торгів та визнання недійсним договору: Постанова Вищого господарського суду від 02.10.2007 № 23/153 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/va153600-07>
 25. Про визнання недійсними договорів гарантії, іпотеки, застави: Постанова Вищого господарського суду від 31.01.2008 № 24/483 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_483600-08
 26. Про визнання недійсними договору купівлі-продажу та договору дарування, повернення об'єкта приватизації в комунальну власність: Постанова Вищого господарського суду від 09.08.2007 N 2-441/07(2-4426/2006) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v4426600-07>
 27. Про визнання недійсними простих векселів: Постанова Вищого господарського суду від 12.07.2007 № 8/361 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/vc361600-07>
 28. Про визнання недійсними установчих документів, запису про проведення державної реєстрації та припинення юридичної особи: Постанова Вищого господарського суду від 24.05.2007 № 15/301д/06-14/49д/07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v301d600-07>
 29. Про визнання недійсними установчих документів: Постанова Вищого господарського суду від 10.01.2008 № 05-6-15/304 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
 30. Про визнання неправомірними дій та спонукання виконати певні дії: Постанова Вищого господарського суду від 07.02.2008 № 6/192 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
 31. Про визнання права власності на майно та звільнення з-під арешту: Постанова Вищого господарського суду від 14.01.2008 № 44/446пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
 32. Про визнання права власності та звільнення з-під арешту майна: Постанова Вищого господарського суду від 14.01.2008 № 44/313пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

33. Про визнання права власності: Постанова Вищого господарського суду від 08.02.2008 № 48/271 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
34. Про визнання сумлінним набувачем, про визнання права власності і про спонукання до укладення охоронного договору: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 2-8/2800-2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
35. Про виконання рішень господарських судів: Лист Національного банку від 25.04.2003 № 25-11/578-3089 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
36. Про виселення та повернення нежитлового приміщення: Постанова Вищого господарського суду від 04.02.2008 № 30/146 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
37. Про витребування майна із чужого незаконного володіння: Постанова Вищого господарського суду від 17.01.2008 № 8/476 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
38. Про відшкодування збитків: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 8/297 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
39. Про внесення змін до деяких Інформаційних листів Вищого господарського суду України: Лист Вищого господарського суду від 08.04.2008 № 01-8/218 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
40. Про деякі питання застосування норм Господарського процесуального кодексу України, порушені у доповідних записках про роботу господарських судів у 2007 році: Лист Вищого господарського суду від 18.03.2008 № 01-8/164 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
41. Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам: Рекомендації Вищого господарського суду від 27.06.2007 № 04-5/120 // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 4. – С. 33.
42. Про деякі питання практики визначення підсудності справ та передачі справ з одного господарського суду до іншого. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від

- 26.03.2002 № 01-8/350 // Вісник господарського судочинства. – 2002. – № 3. – С. 125-126.
43. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з орендою земельних ділянок: Оглядовий лист Вищого господарського суду від 30.11.2007 № 01-8/918 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 59.
44. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням конкурентного законодавства: Оглядовий лист Вищого господарського суду від 21.08.2007 № 01-8/741 // Публікації: Бізнес-Бухгалтерія-Право. Податки. Консультації, 08.10.2007, № 41, стор.44; Бізнес: законодавство та практика, 2007 р., № 16, стор.31; Податки та бухгалтерський облік, 08.10.2007, № 81, стор.15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
45. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом права власності на землю і землекористування: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 27.06.2001 № 02-5/743 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
46. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із створенням, реорганізацією і ліквідацією підприємств: Роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 12.09.1996 № 02 – 5 / 334 // Бізнес. – 1996. – № 44. – С. 5-8.
47. Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 18.09.1997 № 02-5/289 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
48. Про деякі питання практики застосування Закону України «Про третейські суди» (щодо винесення та надсилання окремих ухвал господарського суду): Лист Вищого господарський суд від 12.03.2008 № 01-8/118.
49. Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 23.08.1994 № 02-5/611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
50. Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України: Лист Вищого господарського суду від 07.04.2008 № 01-8/211 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

51. Про деякі питання практики застосування розділу XII Господарського процесуального кодексу України: Роз'яснення Вищого господарського суду від 28.03.2002 № 04-5/366 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
52. Про деякі питання практики застосування статей 80 та 81 Господарського процесуального Кодексу України: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 23.08.1994 № 02-5/612 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
53. Про деякі питання практики застосування статті 20 Господарського процесуального кодексу України: інформаційний лист Вищого господарського суду від 03.08.2007 № 01-8/622 // Бізнес: законодавство та практика. – 2007. – № 16. – С. 19.
54. Про деякі питання практики застосування у вирішенні спорів окремих норм процесуального права: інформаційний лист Вищого господарського суду від 14.12.2007 № 01-8/973 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 75.
55. Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій: Роз'яснення Вищого господарського суду від 31.05.2002 № 04-5/608 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
56. Про деякі питання судової практики застосування Статуту залізниць України, інших норм транспортного законодавства: Оглядовий лист Вищого господарського суду від 29.11.2007 № 01-8/917 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 43.
57. Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам. Роз'яснення Президії Вищого господарського суду України від 22.05.2002 № 04-5/570 // Вісник господарського судочинства. – 2002. – № 3. – С. 95-98.
58. Про застосування наслідків недійсності нікчемного правочину: Постанова Вищого господарського суду від 23.01.2008 № 2-26/12573-2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
59. Про звернення стягнення на майно: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 16/170 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

60. Про зміну способу виконання рішення: Постанова Вищого господарського суду від 16.08.2007 № 37/103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
61. Про зобов'язання вчинити дії та стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 24/721 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
62. Про зобов'язання провести позачергові загальні збори: Постанова Вищого господарського суду від 06.08.2007 № 12/429пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
63. Про зобов'язання узгодити межі землекористування та підписати акт встановлення та узгодження меж земельної ділянки: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 43/130пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
64. Про зобов'язання укласти договір: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 53/77-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
65. Про зобов'язання укласти договір: Постанова Вищого господарського суду від 14.01.2008 № 32/479 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
66. Про повернення безпідставно набутого майна: Постанова Вищого господарського суду від 18.07.2007 № 25/11-06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
67. Про повернення самовільно зайнятої земельної ділянки: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 4/752 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
68. Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 26.03.2004 № 01-8/534 // Вісник господарського судочинства. – 2004. № 3. – С. 100-110.
69. Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 21.07.2005 № 01-8/ 1281 // Вісник господарського судочинства. – 2005. – № 5. – С. 41-57.

70. Про практику Верховного Суду України щодо сплати державного мита витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 06.09.2004 № 01-8/1525 // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 4. – С. 116-127.
71. Про практику Верховного Суду України щодо участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 18.06.2004 № 01-8/1172 // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 3. – С. 171-177.
72. Про практику застосування господарськими судами законодавства про рекламу: Лист Вищого господарського суду від 04.04.2008 № 01-8/205 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
73. Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності: оглядовий Лист Вищого господарського суду від 14.12.2007 № 01-8/974 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 84.
74. Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин: Рекомендації Вищого господарського суду від 28.12.2007 № 04-5/14 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 22.
75. Про припинення юридичної особи: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 17/137 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
76. Про розірвання договору купівлі-продажу: Постанова Вищого господарського суду від 21.08.2007 № 2-11/2672-2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
77. Про розірвання договору оренди: Постанова Вищого господарського суду від 17.01.2008 № 44/237пд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
78. Про розірвання договору та стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 10/370-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
79. Про спонукання продовжити дію договорів оренди: Постанова Вищого господарського суду від 22.01.2008 № 2/682 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

80. Про стягнення боргу, неустойки, суми коштів за прострочення виконання боржником грошового зобов'язання: Постанова Вищого господарського суду від 22.05.2007 № 42/95-6/463 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
81. Про стягнення збитків у вигляді упущеної вигоди: Постанова Вищого господарського суду від 22.05.2007 № 2/47-06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
82. Про стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 23.01.2008 № 13/99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
83. Про стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 30.01.2008 № 4/372 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
84. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.1997 № 8// ВВСУ. – 1997. – № 10.
85. Про судову практику у справах про злочини проти власності: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 № 10 // ВВСУ. – 2009. – №12.
86. Про усунення перешкод в здійсненні підприємницької діяльності: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 2-8/7349.1-2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
87. Про усунення перешкод у здійсненні права користування земельною ділянкою: Постанова Вищого господарського суду від 17.01.2008 № 18/324-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
88. Про усунення перешкод у здійсненні права користування та розпорядження нерухомим Майном: Постанова Вищого господарського суду від 22.05.2007 № 17/682-05 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
89. Про усунення перешкод у користуванні майном та виселення: Постанова Вищого господарського суду від 18.07.2007 № 2-8/2535-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
90. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень ч. 1 ст. 4 Цивільного

процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) від 01.12.2004 № 18-рп/2004 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 50. – Ст. 3288.

Основна література:

91. Господарське процесуальне право України : навч. посібник для підготовки до іспитів / упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. – К. : Центр учб. л-ри, 2014. – 208 с.
92. Господарське процесуальне право України : підручник / за ред. О. І. Харитонова. – К. : Істина, 2009. – 360 с.
93. Делєдівка С. Г. Зразки документів у господарському процесі. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 704 с.
94. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України : підручник / Л. М. Ніколенко. – Одеса : Фенікс, 2011. – 512 с.
95. Стоянов А. Д. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – К. : ЦУЛ, 2014. – 384 с.
96. Шелухін М. Л. Господарське процесуальне право [Текст] + [Електронний ресурс] : навч. посібник. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 264 с.

Додаткова література:

97. Балюк І. А. Господарське процесуальне право: навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2008. – 224 с.
98. Барановський М.В. Учасники адміністративного процесу: класифікація та правосуб'єктність / М.В. Барановський, В.М. Базенко // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 110-115.
99. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України (із змінами і доповненнями станом на 1 серпня 2014 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич ; [Юрид. фірма] «Василь Кисіль і партнери». Адвокати і правники. – 4-те вид., перероб. і допов. – К. : Юстініан, 2014. – 1299 с.
100. Беяневич О. Верховенство права і законність як принципи господарського процесуального права / О. Беяневич // Право України. – 2011. – № 7. – С. 13-21.
101. Беяневич О. Про спеціалізацію в правовому регулюванні господарських договірних відносин / О. Беяневич // Право України. – 2010. – № 8. – С. 64-71.

102. Белкін М.Л. Актуальні питання призначення судових експертиз у господарському процесі / М.Л. Белкін, Ю.Л. Белкіна // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 3. – С. 178-187.
103. Белкін М.Л. Застосування принципу розумності в господарських і цивільних спорах / М.Л. Белкін, Ю.Л. Белкіна // Вісник господарського судочинства. – 2009. – №1. – С. 98-103.
104. Бобрик В.І. Міжнародна уніфікація і гармонізація процесуального права як напрям оптимізації цивільного і господарського судочинства в Україні / В.І. Бобрик // Часопис Київського університету права. – 2014. – № 3. – С. 133-140.
105. Богомол О.В. Застосування інституту державного мита у господарському процесі України / О.В. Богомол // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 92-95.
106. Бондар І.В. Становлення інституту перегляду за нововиявленими обставинами у процесуальному законодавстві / І.В. Бондар // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 96-100.
107. Васильєв С.В. Хозяйственное судопроизводство Украины: Учебное пособие. – Харьков: «Эспада», 2002.
108. Васильєв С.В. Господарський процес України: Підручник. – К. : ЭСПАДА. – 2010. – 288 с.
109. Вечірко І.О. Основні стадії провадження у справі про банкрутство: особливості класифікації та змісту / І.О. Вечірко // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 3. – С. 58-67.
110. Гогусь Т. Нормотворення з питань організації та діяльності суду / Т. Гогусь // Право України. – 2009. – № 1. – С. 53-59.
111. Господарське процесуальне право України: навч. посіб. / В.Л. Костюк, К.М. Біда, В.В. Бонтлаб [та ін.]; за заг. ред. В.Л. Костюка. – К. : Ін Юре, 2009. – 223 с.
112. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонові. – К. : Істина, 2008. – 360 с.
113. Господарський процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами / уклад. В.Е. Беяневич. – К. : Юстініан, 2002. – 544 с.
114. Грек Б.М. Загальна характеристика поняття «позовна давність» та його роль у вирішенні спорів / Б.М. Грек, О.В. Буряк // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 79-85.
115. Гуменюк В. Компетенція міжнародного комерційного арбітражу при розгляді зовнішньоторговельних спорів за договірною підсудністю / В. Гуменюк // Право України. – 2009. – № 8. – С. 124-129.

116. Дем'як В.М. Принципи визначення правового статусу учасників господарського процесу в Україні / В.М. Дем'як // Судова влада України: офіційний веб-портал. – 4 лютого 2011 р. .: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/>
117. Демченко С.Ф. Ефективність економічного судочинства / С.Ф. Демченко // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 42-48.
118. Демченко С.Ф. Теоретичні аспекти становлення і розвитку економічного судочинства в Україні / С.Ф. Демченко. – К. : Преса України, 2009. – 240 с.
119. Добровольська В. Сутність та перспективи подальшого розвитку господарського судочинства / В. Добровольська // Право України. – 2009. – № 2. – С. 176-183.
120. Добровольська В.В. Деякі питання контролю судочинства в Україні / В.В. Добровольська // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 65-72.
121. Домбровська О.В. Санкції як форма вираження конституційно-правової відповідальності / О.В. Домбровська // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 91-97.
122. Євсєєв О.П. Правова природа мирової угоди в господарському процесі / О.П. Євсєєв, І.П. Жигалкін, О.О. Присяжнюк // Проблеми законності. – 2012. – Вип. 120. – С. 94-103.
123. Жаренко В.Ф. Процесуальне правонаступництво у господарському процесі / В.Ф. Жаренко // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2014. – № 2. – С. 59-64.
124. Загорняк Н. До питання призначення судової експертизи у сучасному господарському процесі / Н. Загорняк // Часопис Академії адвокатури України. – 2015. – Т. 8, № 1. – С. 91-92.
125. Зобов'язальне право: теорія і практика: навч. посіб. для студентів юридичних вузів і факультетів університетів / О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова, В.В. Луць та інші; за ред. О.В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 912 с.
126. Іванюта Н. Теоретико-функціональний аналіз функцій та системи господарського процесуального права / Н. Іванюта // Юридичний вісник. – 2014. – № 5. – С. 101-104.
127. Іванюта Н.В. Моніторинг у господарському процесуальному праві / Н. В. Іванюта // Право і суспільство. – 2014. – № 6.1. – С. 94-99.

128. Каменков В. Судові дебати і репліки при закінченні (поновленні) розгляду справи / В. Каменков // Право України. – 2011. – № 7. – С. 57-62.
129. Картузов М.Ю. Проблемні питання застосування запобіжних заходів у судовому процесі / М.Ю. Картузов // Вісник господарського судочинства. – 2009. – №4. – С. 100-106.
130. Коваленко Т.С. Сутність та функції судових витрат у господарському процесі / Т.С. Коваленко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. – 2013. – № 1062, вип. 14. – С. 201-203.
131. Коваль В. Аналогія закону і здійснення правосуддя у господарських справах / В. Коваль // Право України. – 2011. – № 7 – С. 189-197.
132. Козирева В.П. Механізм та умови впровадження спрощеної процесуальної форми в господарське судочинство України: запозичення іноземного досвіду [Електронний ресурс] / Козирева В.П., Козирева В.П., Бабенко О.Ю., Бабенко О.Ю. // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2015. – № 2. – С. 109-113. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2015_2_23
133. Кот О.В. Рішення господарського суду: проблеми викладення змісту / О.В. Кот // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 96-108.
134. Кройтор В.А. Претензии и иски в практике разрешения хозяйственных споров: науч.-практ. пособие. – Х. : Экспада, 2001. – 286 с.
135. Кубко Є. Міжнародно-правові стандарти в господарському судочинстві (методологічні питання) / Є. Кубко // Право України. – 2011. – № 7. – С. 21-29.
136. Мізіна Т. Проблеми захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності / Т. Мізіна // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – №10. – С. 157-165.
137. Мілаш В. Переддоговірні відносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики / В. Мілаш // Право України. – 2010. – № 4. – С. 258-264.
138. Молодик К. Спір між сторонами господарського процесу: критерії оцінки / К. Молодик // Право України. – 2009. – № 4. – С. 107-111.

139. Москвич Л. Принцип спеціалізації суддів: вітчизняний та міжнародний досвід / Л. Москвич // Право України. – 2009. – № 9. – С. 26-30.
140. Ніколенко Л.М. Теоретичні питання доступності правосуддя у господарському і цивільному судочинстві / Л.М. Ніколенко // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 71-78.
141. Осетинський А. Сучасна роль касаційної інстанції в умовах реформування господарського судочинства / А. Осетинський // Право України. – 2011. – № 7. – С. 50-57.
142. Осетинський А.Й. Конкуренція судових юрисдикцій в аспекті забезпечення усталеної судової практики у земельних спорах / А. Й. Осетинський // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 21-24.
143. Павлюченко Ю. Примусове виконання визнаної претензії / Ю. Павлюченко // Право України. – 2011. – № 7. – С. 78-83.
144. Погорецький В.М. Треті особи в арбітражному процесі / В.М. Погорецький // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 163-167.
145. Подцерковний О. Про необхідність підвищення уваги до методології тлумачення господарського законодавства / О. Подцерковний // Право України. – 2010. – № 4. – С. 265-274.
146. Подцерковний О. Щодо зовнішнього та внутрішнього виміру поняття «господарський процес» / О. Подцерковний // Право України. – 2011. – № 7. – С. 4-12.
147. Пригуза П.Д. Логіко-семантичний аналіз відсутності боржника у судовій практиці України / П.Д. Пригуза // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 36-43.
148. Присяжнюк О.О. Електронні докази у господарському процесі: проблеми формалізації / О. О. Присяжнюк, О. П. Євсєєв // Проблеми законності. – 2011. – Вип. 117. – С. 13-23.
149. Притика Д. Актуальні питання кодифікації господарського судочинства в Україні / Д. Притика // Право України. – 2011. – № 7. – С. 29-43.
150. Притика Д.М. Господарський процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар // Д.М. Притика, М.І. Тітов, В.М. Гайворонський. – Х. : Консум, 2003. – 320 с.
151. Притика Д.М. Коли закони чіткі – чітке правосуддя / Д.М. Притика, О.Ю. Шустік // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 68-72.

152. Притика Д.М. Проект нового Господарського процесуального кодексу України потребує невідкладного розгляду / Д.М. Притика // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 24-27.
153. Прокопанич Г.К. Особливості призначення судових експертиз в господарському процесі України / Г. К. Прокопанич // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. – 2013. – Вип. 3. – С. 253-257.
154. Пушай В.І. Теоретичні та прикладні аспекти відступлення права вимоги / В.І. Пушай // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 105-109.
155. Резнікова В. Поняття та значення заходів до забезпечення позову в господарському процесі України / В. Резнікова, Б. Орленко // Юридичний вісник. – 2014. – № 4. – С. 142-146.
156. Резнікова В. Проблеми протидії зловживанню процесуальними правами в господарському судочинстві / В. Резнікова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2012. – Вип. 93. – С. 20-25.
157. Резнікова В.В. До питання про поняття господарського процесу / В.В. Резнікова // Економіка та право. Серія : Право. – 2015. – № 2. – С. 38-44.
158. Роїна О.М. Господарський процес : практ. посіб. / Роїна О.М. [5-те вид., доп. і перероб.]. – К. : Алерта, 2011. – 192 с.
159. Роїна О.М. Господарський процес. Збірник процесуальних документів (з можливістю копіювання) / О.М. Роїна. – К. : С.В.Д. ТРЕЙДІНГ, 2002. – 92 с.
160. Россильна О. Правова природа представництва у господарському процесі / О. Россильна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2013. – Вип. 3. – С. 90-92.
161. Стахурський М.Ф. Проблеми визначення підвідомчості земельних спорів господарськими судами України / М.Ф. Стахурський // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 35-38.
162. Степанова Т.В. Щодо прогалин законодавчого регулювання правового статусу секретаря судового засідання у господарському процесі / Т.В. Степанова // Вісник Одеського національного університету. Серія : Правознавство. – 2014. – Т. 19, Вип. 2. – С. 63-69.

163. Ступаченко О.Д. Перспективи реформування національної системи в концепції Європейської інтеграції України / О.Д. Ступаченко // Право України. – 2009. – № 7. – С. 17-20.
164. Таликін Є. Похідний позов у господарському судочинстві України: загальні засади процесуальної конструкції / Є. Таликін // Юридичний вісник. – 2014. – № 4. – С. 161-168.
165. Таликін Є.А. Система процесуальних форм перегляду судових актів у господарському судочинстві: загальні засади розбудови / Є. А. Таликін // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2014. – Вип. 63. – С. 117-125.
166. Тимченко Г.П. Попереднє судове засідання як етап підготовки справи до судового розгляду / Г.П. Тимченко // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 104-109.
167. Устименко В. Принцип верховенства права: неповнота врахування у законодавстві України та наслідки (господарсько-правовий аспект) / В. Устименко, Р. Джабраїлов // Право України. – 2010. – № 8. – С. 80-87.
168. Філіпп І.Ю. Інститут медіації як спосіб вирішення спорів у господарському процесі / І. Ю. Філіпп, Д. А. Єршов, О. Я. Дон // Право і суспільство. – 2014. – № 6.2(3). – С. 78-85.
169. Фомченков Д. Господарські суди на захисті інтелектуальної власності / Д. Фомченков // Право України. – 2001. – № 10. – С. 92-93.
170. Фурса С. Проблеми виконання рішень господарських судів: нові механізми та відповідальність / С. Фурса // Право України. – 2011. – № 7. – С. 67-73.
171. Чернадчук В.Д. Господарське процесуальне право України : підручник / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос, В.П. Нагребельний, Д.М. Лук'янець; за заг. ред. В.Д. Чернадчука. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 331 с.
172. Черненко О.А. Відвід судді в господарському процесі / О.А. Черненко // Приватне право і підприємництво. – 2015. – Вип. 14. – С. 89-93.
173. Шелухін М.Л. Господарське процесуальне право: навч. посібник у схемах / М.Л. Шелухін, О.М. Зубатенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.
174. Щербина В. Деякі проблеми удосконалення господарського процесуального законодавства / В. Щербина // Право України. – 2010. – № 8. – С. 13-18.

